શ્રી શત્રુંજય – મુક્તિ સમ્યગ્‌જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ – ૪૨૪ ૧૦૧.

સમ્યગ્‌જ્ઞાન પ્રવેશિકા Answer-Sheet

અભ્યાસક્રમ ક્રં :

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆

એનરોલમેન્ટ નંબર

૯

ગામ ______

વિદ્યાર્થીનું નામ ______

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા		પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં	
(૧)	ઝાઝાનો	(૧)	કેવળજ્ઞાની ભગવંતો
(૨)	ત્રિકાલ	(૨)	આલોચિક નમ્રી
(૩)	અચલ	(૩)	અભયકુમાર
(૪)	વ્યુત્પત્તિ	(૪)	નવકાર મહામંત્ર
(૫)	તીર્થ	(૫)	નપુંસક
(૬)	ક્ષેત્રદાર	(૬)	સિદ્ધ
(૭)	ચંદાગણી.	(૭)	શુક્લ
(૮)	ઓગણીસ	(૮)	મરણ
(૯)	મે	(૯)	અડધી અડધી
(૧૦)	સ્વામી	(૧૦)	સિંહ
(૧૧)	લોકાદિવિજ્ઞાન	(૧૧)	દેવલોક
(૧૨)	દેહ	(૧૨)	મૃગાવતીજી
(૧૩)	આગાહ	(૧૩)	સિદ્ધશીલા
(૧૪)	બિંદુ	(૧૪)	નરક
(૧૫)	અમર	(૧૫)	વિશેષજ્ઞતા
(૧૬)	ચંડકૌશિક		
(૧૭)	ગુણાવળ		
(૧૮)	આભાશુદ્ધિ		
(૧૯)	નટરચી		
(૨૦)	પારિણામિક		

	પ્રશ્ન-૨ (ચાલુ)
(૫)	સાંઈ
(૬)	નવતત્વ
(૭)	અપરાધને
(૮)	લોકનો
(૯)	પૃથ્વીકાય
(૧૦)	પ્રરૂપણા
(૧૧)	યથાખ્યાત
(૧૨)	સંયમ
(૧૩)	જે કોઈ
(૧૪)	વિકલેન્દ્રિયો
(૧૫)	૭-૮ભવ
(૧૬)	વ્યતિત થયો
(૧૭)	વિદ્યમાન
(૧૮)	બે
(૧૯)	લેશ્યા
(૨૦)	ભુજપરિસર્પ

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ

(૧)	દર્શન
(૨)	પ્રાણ
(૩)	ગતિ
(૪)	આજ્ઞા આપો

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો

(૧)	5	(૬)	2
(૨)	7	(૭)	1
(૩)	8	(૮)	6
(૪)	3	(૯)	4
(૫)	10	(૧૦)	9

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ

(૧)	૧૦૮
(૨)	૬
(૩)	૧૦૧
(૪)	૧૭
(૫)	૩૩
(૬)	૨૧
(૭)	૩
(૮)	૬૨
(૯)	૭
(૧૦)	૧૫

	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે ×		પ્રશ્ન-૭ [illegible]
(૧)	✓	(૧)	૭
(૨)	×	(૨)	૧૪
(૩)	×	(૩)	૨૫
(૪)	✓	(૪)	૧૩
(૫)	×	(૫)	૬
(૬)	×	(૬)	૧૯
(૭)	×	(૭)	૯
(૮)	✓	(૮)	૧૫
(૯)	×	(૯)	૨૭
(૧૦)	✓	(૧૦)	૧૧

પ્ર. ૧ મેળવેલ ગુણ	પ્ર. ૨ મેળવેલ ગુણ	પ્ર. ૩ મેળવેલ ગુણ	પ્ર. ૪ મેળવેલ ગુણ	પ્ર. ૫ મેળવેલ ગુણ	પ્ર. ૬ મેળવેલ ગુણ	પ્ર. ૭ મેળવેલ ગુણ	પ્ર. ૮ મેળવેલ ગુણ	કુલ ગુણ
+	+	+	+	+	+	+	=	

રીમાર્ક ______ તપાસનારની સહી ______

પ્રશ્ન - ૮ તમારી ભાષા માં સમજાવો —

૧. પૃથ્વીકાયનું ઉત્કૃષ્ટ આયુષ્ય બાવીસ હજાર વર્ષ છે. અપ્કાયનું આયુષ્ય સાત હજાર વર્ષનું છે. વાયુકાયનું ઉત્કૃષ્ટ આયુષ્ય ત્રણ હજાર વર્ષનું છે. પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય ના સમુહનો આયુષ્ય દશ હજાર વર્ષનું છે. અને તેઉકાયનું આયુષ્ય ત્રણ અહોરાત્રીનું જાણવું.

ગાથાર્થ માં જે ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ કહી તે નિરુપદ્રવ સ્થાનમાં રહેલા જીવોની જાણવી જે સ્થાનમાં તેમને આઘાત-પ્રત્યાઘાતના નિમિત્તો બનતા ન હોય સામાન્યતઃ મધ્યમ કક્ષા ના આયુષ્યવાળા જીવો જ વધુ જાણવા.

૨. "તેજીને ટકોર બસ" — વિનય એજ સમ્યગ્જ્ઞાન દર્શન વગેરે સઘળા ગુણોનું મૂળ છે. વિનય ધર્મનો મૂળ છે. જીવનવિકાસનો મૂળ છે. ચંદનબાળા ના શિષ્યા મૃગાવતીજી ને ઉપાશ્રય માં આવતાં મોડું થતાં ગુરુણીજી એ ટકોર કરી "તમારા જેવા કુલીન સાધ્વીજી ને આવો વિલંબ કરવો યોગ્ય નથી. તેજીને ટકોર બસ! એ ન્યાયે મૃગાવતી વિચારવા લાગ્યા "હું કેવી છું" મેં ગુરુણીજીને સંતાપ પમાડ્યો, એમની સાધના માં અવરોધ ઉભો કર્યો. પશ્ચાત્તાપની ધારામાં કર્મ ધોવાઈ ગયા અને ઘાતી કર્મના નાશથી કેવળજ્ઞાનની જ્યોત ઝળહળી ઉઠી. રાતના કાળાસર્પને માર્ગ કરી આપવા ગુરુણીજીનો હાથ સરકાવવાથી જાગીને ગુરુણીજીએ પૂછ્યું કાળી રાત્રિમાં કાળોસર્પ કેમ જોયા? શિષ્યા- આપના પસાયે! "શું જ્ઞાન થયું છે" શિષ્યા બોલ્યા- "આપના પસાયથી". શિષ્યાને કેવળજ્ઞાન - ગુરુ છદ્મસ્થ છતાં કેવો અદ્ભુત છે વિનય.

૩. મુહપત્તિ પડિલેહણ ના બોલમાં ઉપાદેય અને હેયનો વિવેક સુંદર રીતે બતાવ્યો છે. શું આદરવું અને શું ત્યજવું?-- તો સુદેવ-સુગુરુ-સુધર્મ ને આદરવાની, કુદેવ-કુગુરુ-કુધર્મને ત્યજવાની ભાવના કરાય છે. આમ કરવાથી જ્ઞાન-દર્શન-ચારિત્રની આરાધના સુંદર રીતે કરાય અને એ માટે જ્ઞાન-દર્શન-ચારિત્રની વિરાધના ત્યજવી જ જોઈએ. મનોગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ આદરવી જોઈએ. મનદંડ, વચનદંડ, કાયદંડ ત્યજવા જોઈએ એવી ભાવના વ્યક્ત થયેલી છે.

૪. સિદ્ધના બીજા ભેદોનું અલ્પબહુત્વ — * જિન સિદ્ધ અલ્પ -- અજિન સિદ્ધ તેથી અસંખ્યાતગુણા છે. * અતીર્થ સિદ્ધ અલ્પ --- તીર્થ સિદ્ધ તેથી અસંખ્યાતગુણા છે. * ગૃહસ્થલિંગ સિદ્ધ અલ્પ --- અન્યલિંગ સિદ્ધ તેથી સંખ્યાતગુણા --- સ્વલિંગ સિદ્ધ તેથી સંખ્યાતગુણા છે. * સ્વયંબુદ્ધ સિદ્ધ અલ્પ --- પ્રત્યેકબુદ્ધ તેથી સંખ્યાતગુણા ... બુદ્ધબોધિત તેથી સંખ્યાતગુણા છે. * અનેક સિદ્ધ અલ્પ ---- એક સિદ્ધ તેથી સંખ્યાતગુણા જાણવા. એમ સિદ્ધના બીજા ભેદોનું અલ્પબહુત્વ જાણવું.

૫. કટપૂતના નો ઉપસર્ગ — વીરપ્રભુ વિહાર કરતા કરતા શાલિશીર્ષ ગામે પધાર્યા. ત્યાં અત્યંત ઠંડી પડતી હતી. પ્રભુ કાયોત્સર્ગ ધ્યાન માં હતા ત્યારે ત્રિપૃષ્ઠ વાસુદેવના ભવમાં અપમાનિત થયેલ વિજયવતી નામની રાણી મરીને વ્યંતરી થઈ હતી. તેણે તાપસીનું રૂપ ધારણ કરી પોતાની જટામાંથી હિમ જેવું ઠંડુ પાણી પ્રભુ ઉપર છાંટવા માંડ્યુ. કડકડતી માઘમાસની ઠંડીમાં પ્રભુને આ આકરો શીત ઉપસર્ગ થયો. એમ છતાં પ્રભુને નિશ્ચલ જાણી તે વ્યંતરી પ્રભુની ક્ષમા માંગી, નમસ્કાર કરી પોતાના સ્થાને ચાલી ગઈ. એવા શીત ઉપસર્ગ ને સમભાવે સહન કરતા એવા વીર પ્રભુને લોકાવધિજ્ઞાન ઉત્પન્ન થયો.